

LUONNOS

Pohjalaiset eväät koko Suomen kasvuun ja turvaan

Pohjalaismaakuntien esitykset Suomen hallitusohjelmaan vuosiksi 2027-2031

+

ETELÄ-POHJANMAAN LIITTO
Regional Council of South Ostrobothnia

KESKI-POHJANMAAN LIITTO
MELLERSTA ÖSTERBOTTENS FÖRBUND

ÖSTERBOTTENS FÖRBUND
POHJANMAAN LIITTO

Pohjalaiset eväät koko Suomen kasvuun ja turvaan

1. Vahvistetaan huoltovarmuutta ja kokonaisturvallisuutta
2. Kotiutetaan investoinnit ja vauhditetaan vihreää teollista kasvua
3. Parannetaan saavutettavuutta ja turvataan kasvun väylät
4. Vahvistetaan maakuntien liittojen roolia kasvun ja aluekehityksen toimeenpanijoina
5. Vahvistetaan osaamista ja varmistetaan työvoiman saatavuus

© Wärtsilä Finland Oy

Vahvistetaan huoltovarmuutta ja kokonaisturvallisuutta

Vahvistetaan ruoka- ja alkutuotannon huoltovarmuutta

- Vahvistetaan suomalaisen ruoantuotannon kannattavuutta ja vientimahdollisuuksia
- Turvataan maaseudun kehittämisen resurssit ja lisätään maaseutuneuvonnan rahoitusta
- Turvataan turkiselinkeinon toimintaedellytykset ja ennakoitava sääntely osana maaseudun elinvoimaa ja alkutuotannon kokonaisuutta

Lisätään energiaomavaraisuutta ja energiajärjestelmän varautumista

- Vahvistetaan puhtaan energian roolia kasvun ja huoltovarmuuden perustana
- Käynnistetään kansallinen biokaasuohjelma alan pitkäjänteisen kehittämisen varmistamiseksi
- Huoltovarmuuden vahvistamiseksi turvataan turpeen saatavuus energiaksi, ruuan tuotannon tarpeisiin, eläinten hyvinvoinnin turvaamiseksi, korkean teknologian tuotteisiin sekä varavoimalaitosten ylläpitoon
- Vahvistetaan kokonaisturvallisuutta ja kaksoiskäyttöisyyttä
- Hyödynnetään EU:n turvallisuuteen ja puolustukseen liittyviä rahoitusvälineitä (ml. ReARM) huoltovarmuuden ja kokonaisturvallisuuden vahvistamiseksi
- Vahvistetaan satamien, logistiikan ja liikenneverkon roolia sotilaallisen liikkuvuuden ja huoltovarmuuden tukena

Kotiutetaan investoinnit ja vauhditetaan vihreää teollista kasvua

Vauhditetaan vihreän siirtymän teollisia investointeja ja kasvualustoja

- Luodaan Suomeen vihreän teollisuuden ja teknologian kasvuohjelma
- Varmistetaan riittävät kannusteet sähköintensiivisen teollisuuden sijoittumiselle lähelle energiantuotantoa
- Kehitetään kansallisesti merkittäviä teollisia ekosysteemejä ja suurteollisuusalueita vihreän siirtymän investointialustoina.
- Pilotoidaan Net Zero Valley -konseptia investointien vauhdittamiseksi.
- Vahvistetaan kriittisten materiaalien ja teollisten arvoketjujen (mm. kemia-, akku- ja metalliteollisuus) jalostusta ja sijoittumista Suomeen

Vahvistetaan pk-yritysten uusiutumista ja kilpailukykyä

- Vahvistetaan pk-yritysten edellytyksiä uudistua ja parantaa tuottavuutta
- Kohdennetaan valtion TKI-panostuksia pk-sektorille ja ammattikorkeakouluille
- Vahvistetaan pk-yritysten kytkeytymistä kansainvälisiin alihankintaverkostoihin, suuriin teollisiin investointeihin ja ekosysteemeihin

Parannetaan saavutettavuutta ja turvataan kasvun väylät

Vahvistetaan raideliikennettä ja päätieverkkoa kasvun tukemiseksi

- Kehitetään päärataa koko matkaltaan Suomen tärkeimpänä raideyhteytenä henkilö- ja tavaraliikenteelle
- Vahvistetaan päätieverkkoa teollisuuden, alkutuotannon ja logistiikan tarpeisiin
- Vahvistetaan satamien ja teollisuusalueiden liikenneyhteyksiä osana huoltovarmuutta, vientiä ja teollisten arvoketjujen toimivuutta

Turvataan kansainväliset yhteydet ja logistinen saavutettavuus

- Vahvistetaan länsiyhteyksiä ja kansainvälistä saavutettavuutta
- Huomioidaan sotilaallisen liikkuvuuden ja kaksoiskäyttöisyyden vaatimukset kansainvälisiä yhteyksiä ja logistiikkaa kehitettäessä
- Edistetään pohjalaismaakuntien satamien asemaa TEN-T-kattavalla ja ydinverkolla osana valtakunnallista liikennejärjestelmäsuunnitelmaa
- Edistetään Merenkurkun kiinteän yhteyden suunnittelua
- Turvataan alueellisen lentoasemaverkoston toiminta ja kehitetään päästöttömän ilmailun ratkaisuja. Kehitetään pohjalaismaakuntien kyvykkyyttä tulevaisuuden lentologistiikan edellytyksiin.
- Parannetaan digitaalista saavutettavuutta (laajakaista, uudet verkkoteknologiat) koko alueella

Parannetaan saavutettavuutta ja turvataan kasvun väylät

Pohjalaismaakuntien liikenteen kärkihankkeet

Etelä-Pohjanmaa

Valtatie 19

1. Seinäjoen Kivisaari-Atria investointiohjelmaan ja toteutus
2. Hipinmäki (Sjk) - Muurimäki (Lapua) investointiohjelmaan
3. Sujuvan ja turvallisen liikenteen varmistaminen valtatiellä, kohteet Kauhavan alueella

Valtatie 3 ja liitännäisyhteydet

4. Rajalanmäen ja Koskuen ohituskaistojen toteutus
5. Investointiohjelman kohteiden toteuttaminen välillä Tampere-Vaasa
6. Kantatie 67, Ilmajoki-Seinäjoki -osuuden ensimmäisen tiesuunnitelman laatiminen

Päärata ja liitännäisyhteydet

7. Tampere-Seinäjoki kaksoisraiteistaminen: 1. kohteiden edistäminen
8. Seinäjoen asemansuudun kehittäminen
9. Haapamäen radan liikennöinnin jatkuvuuden varmistaminen

Keski-Pohjanmaa

Kokkolan satama / Kvikant, Kruunuportti, suurteollisuusalue

1. Suurteollisuusalueen liikenneyhteyksien parantaminen, Kvikantin ja lentokentän yhteydet
2. Kokkolan sataman välityskyvyn parantaminen, RoRo ja puhtaat käyttövoimat
3. Kaustisen Keliberin kaivostoiminnan tiejärjestelyt (Kt 63)

Valtatie 8, kantatie 63, valtatie 13

4. Kokkolassa vt8 toisen vaiheen parantamistoimenpiteet + vt13 ja vt28
5. Kt 86/63 luokituksen nosto valtatieksi ja parantaminen, Kaustinen-Toholampi tiesuunnit.
6. Vt 13 välityskyvyn ja kaksoiskäyttöisyyden parantaminen Alaveteli-Perho

Päärata

7. Seinäjoki-Kokkola-Oulu rataosuuden kehittämisen tukeminen ja välityskyvyn edistäminen
8. Kokkola-Kannus-Ylivieska-lisalmi rataosuuden kehittäminen
9. Kruunuportti II:n kytkeytyminen päärataan ja logistiset yhteydet Kokkolan satamaan

Pohjanmaa

Pääradan liityntäyhteydet

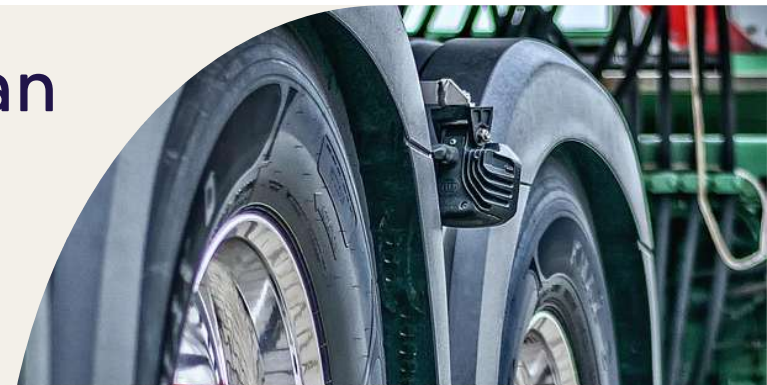
1. Vaasa-Seinäjoki radan parantaminen & nopeutus
2. Radan sähköistys satamaan & Akkuteollisuusalueen pistoraide ja liikennepaikka
3. Suupohjan radan peruskorjaus, sähköistys ja Kaskisten satamaväylän syvennys

Teollisuuden logistiikka

4. Vaasan satamaväylän syvennys
5. Vt 3 Helsingby-Laihia tiesuunnitelma & toteutus
6. Kruunuportin liikenneyhteyksien suunnittelu & lentoyhteyksien turvaaminen

Valtatie 8

7. Ohituskaistaosuudet: Ytterjeppo-Sorvist & Kruunupyö-Kokkola
8. Vt 8 eritasot: Ytterjeppon toteutus ja Koivulahden suunnittelu
9. Vikby-Martoinen yhteys akkuteollisuusalueelle & Vaasan satamatien tiesuunnitelma

Vahvistetaan maakuntien liittojen roolia kasvun ja aluekehityksen toimeenpanijoina

Vahvistetaan paikkaperustaista aluekehitystä ja teollisuuspolitiikan toimeenpanoa

- Vahvistetaan aluelähtöisyyttä, kuntapohjaisen järjestelmän ja maakuntien liittojen roolia teollisuuspolitiikan, investointien ja aluekehityksen toimeenpanossa

Varmistetaan EU-ohjelmakauden 2028-2034 vaikuttava toimeenpano

- Vahvistetaan maakuntien roolia EU:n kansallisen ja alueellisen kumppanuussuunnitelman (NRPP) valmistelussa ja toimeenpanossa
- Vahvistetaan Leader-toiminnan ja paikallislähtöisen kehittämisen asemaa

Valtion ja maakuntien kumppanuusmallit

- Otetaan käyttöön kasvusopimusmenettely maakuntien ja valtion välille

Vahvistetaan osaamista ja varmistetaan työvoiman saatavuus

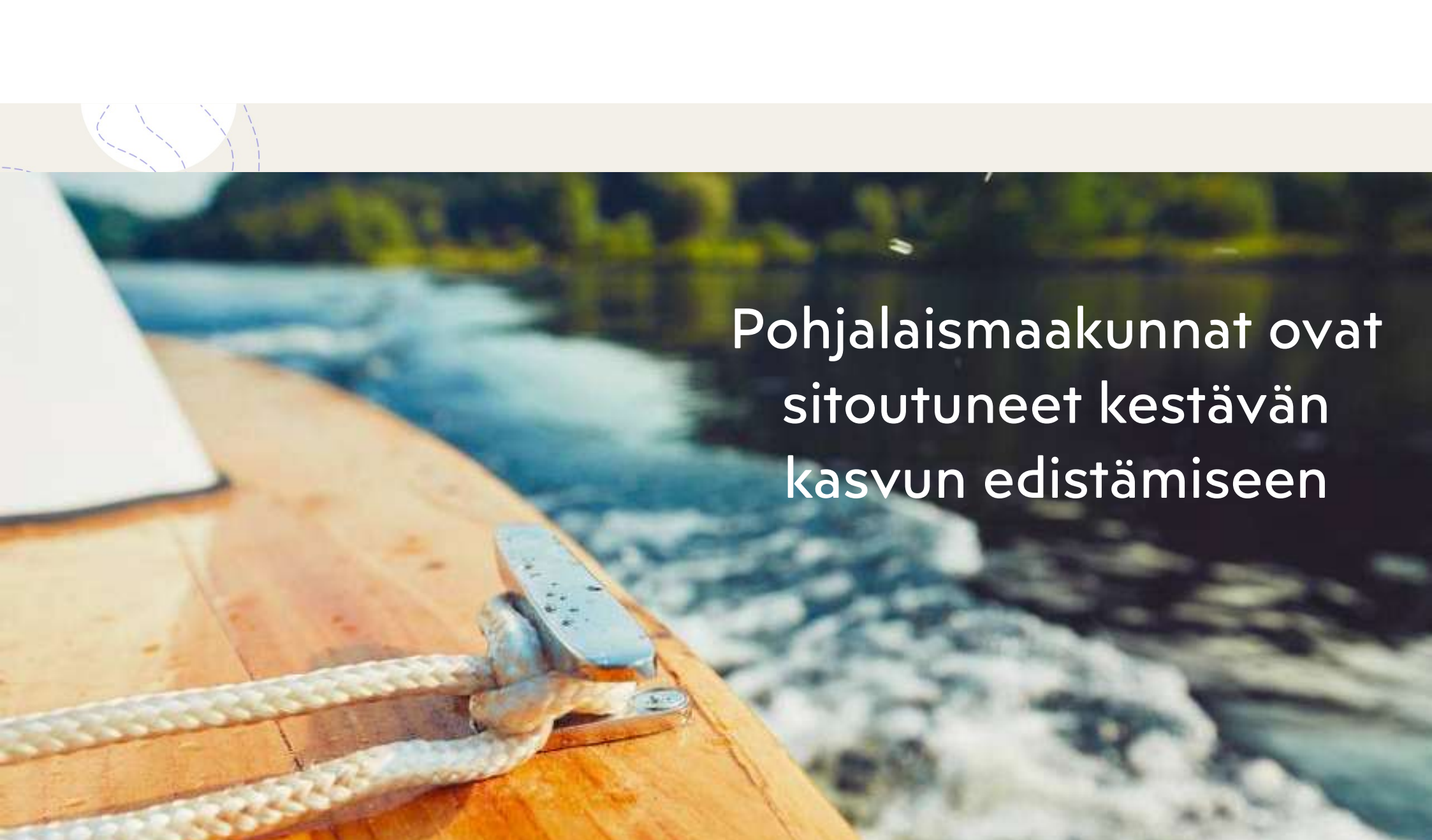
Nostetaan koulutustasoa ja vastataan teollisen murroksen osaamistarpeisiin

- Lisätään korkeakoulutuksen aloituspaikkoja ja tavoitellaan 50 % koulutustasoa
- Vahvistetaan yliopistokeskusten asemaa ja rahoitusta
- Turvataan ammatillisen koulutuksen saatavuus ja laadukas lähiopetus
- Kehitetään muunto- ja täydennyskoulutusta teollisuuden ja vihreän siirtymän tarpeisiin
- Lisätään jatkuvan oppimisen rahoitusta ja kehitetään järjestelmää

Parannetaan työvoiman saatavuutta ja pitovoimaa

- Vahvistetaan työllisyysalueiden toimintaedellytyksiä ja varmistetaan riittävä rahoitus
- Edistetään työperäistä maahanmuuttoa ja onnistunutta kaksisuuntaista kotoutumista

Pohjalaismaakunnat ovat sitoutuneet kestävän kasvun edistämiseen

Kiitos!

Lisätietoja:

Etelä-Pohjanmaa
Heli Seppelvirta
p. 040 529 4638

Keski-Pohjanmaa
Jyrki Kaiponen
p. 040 140 8995

Pohjanmaa
Mats Brandt
p. 044 493 4576